

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ
ΤΜΗΜΑ Β΄ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ταχ. Δ/νση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : disedu@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Β. Λελεντζή
: Ε. Χατζοπούλου
Τηλέφωνο : 210 344 2223

Αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βαθμός Προτεραιότητας: **ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**

Μαρούσι, 11 Οκτωβρίου 2022
Αρ. Πρωτ.: **Φ.2.1/ΕΧ/60156/124677/Δ7**

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Υγείας,
Γενική Γραμματεία Πρωτοβάθμιας
Φροντίδας Υγείας
Δ/νση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
Τμήμα Γ΄ Ανάπτυξης Προγραμμάτων
Αγωγής Υγείας και Πρόληψης
pfy3@moh.gov.gr
ΚΟΙΝ.: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
info@iep.edu.gr

ΘΕΜΑ : Έγκριση αιτήματος

- Σχετ.:** α) η με αρ. 1614/Υ1/8-1-2020 Απόφαση της Υπουργού και των Υφυπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β΄ 8/10-1-2020)
β) το με αρ. πρωτ. 60156/24-5-2022 εισερχόμενο έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ.
γ) το με αρ. πρωτ. 91909/22-7-2022 εισερχόμενο έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ. (Απόσπασμα Πρακτικού του Ι.Ε.Π.)
δ) το με αρ. πρωτ. 107297/6-9-2022 εισερχόμενο έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ.
ε) το με αρ. πρωτ. 112828/19-9-2022 εισερχόμενο έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ. (Απόσπασμα Πρακτικού του Ι.Ε.Π.)

Σε απάντηση του ανωτέρω (β) σχετικού και έχοντας υπόψη τα με αρ. 40/21-7-2022 και 49/16-9-2022 Απόσπασμα Πρακτικού του Ι.Ε.Π., σας ενημερώνουμε ότι **εγκρίνεται** για το **σχολικό έτος 2022-2023** η υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και το συνοδευτικό υλικό του Υπουργείου Υγείας, Γενική Γραμματεία Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Τμήμα Γ΄ Ανάπτυξης Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, τα οποία απευθύνονται σε μαθητές και μαθήτριες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, **υπό τις εξής προϋποθέσεις:**

1. Η συμμετοχή των σχολικών μονάδων στα προτεινόμενα προγράμματα να είναι **προαιρετική και δωρεάν** για τους μαθητές και τις μαθήτριες σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως του τρόπου υλοποίησής τους (διαδικτυακά ή/και δια ζώσης).
2. Τα προγράμματα να υλοποιούνται μετά από σχετική απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης της σχολικής μονάδας, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία για τις σχολικές δράσεις στο πλαίσιο της σχολικής ζωής.

3. Σε περίπτωση υλοποίησης των προγραμμάτων στον σχολικό χώρο μπορούν να εισέρχονται **δύο (2) άτομα** το ανώτερο σε κάθε Τμήμα πλέον του εκπαιδευτικού, σύμφωνα με το 147ο Απόσπασμα Πρακτικού της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.
4. Να έχουν ενημερωθεί οι γονείς/κηδεμόνες για την προαιρετική συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών στα προγράμματα και να έχει εξασφαλιστεί από τη σχολική μονάδα η ενυπόγραφη δήλωση συναίνεσής τους.
5. Στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων/δραστηριοτήτων να πληρούνται οι κανόνες υγείας και ασφάλειας των ωφελούμενων μαθητών/μαθητριών, καθώς και των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
6. Κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων να μην παρακωλύεται με οποιονδήποτε τρόπο η εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων.
7. Τα προγράμματα να υλοποιούνται εντός σχολικού ωραρίου και με την υποχρεωτική παρουσία εκπαιδευτικού της τάξης.
8. Κατά την υλοποίηση των δράσεων στα σχολεία να τηρείται το θεσμικό πλαίσιο περί προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών μαθητών/μαθητριών, εκπαιδευτικών και γονέων/κηδεμόνων βάσει της ελληνικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας [ν.4624/2019, Γενικός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων-GDPR].
9. Στο πλαίσιο της υλοποίησης των προγραμμάτων δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η φωτογράφιση, η βιντεοσκόπηση και η ηχογράφηση των μαθητών και μαθητριών.
10. Πριν από την υλοποίηση των προγραμμάτων να προηγείται ενημέρωση των αρμόδιων Συντονιστών/Συντονιστριών Εκπαιδευτικού Έργου των οικείων Π.Ε.Κ.Ε.Σ. καθώς και των Υπεύθυνων Αγωγής Υγείας/Σχολικών Δραστηριοτήτων των οικείων Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
11. Κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων να προγραμματίζονται τυχόν απαραίτητες προσαρμογές λαμβάνοντας υπόψη κατά περίπτωση την ηλικία, τη βαθμίδα και τις μαθησιακές και διαπολιτισμικές ανάγκες των μαθητών/μαθητριών, διασφαλίζοντας τη συνάφεια με τον εκπαιδευτικό και διδακτικό προγραμματισμό και σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας/Σχολικών Δραστηριοτήτων της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.
12. Στην περίπτωση που στο πλαίσιο ενημερωτικής δράσης πραγματοποιηθεί επίσκεψη στη σχολική τάξη ιατρού ή άλλου επαγγελματία υγείας: α) αυτή να πραγματοποιείται: (αα) με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, τη σύμφωνη γνώμη του/της Διευθυντή/ντριας της σχολικής μονάδας και κατόπιν συνεννοήσεως, έτσι ώστε να μην παρακωλύεται το σχολικό πρόγραμμα, (ββ) εντός σχολικού ωραρίου με την παρουσία του/της εκπαιδευτικού της τάξης και με διάρκεια που δεν υπερβαίνει **τις δύο (2) διδακτικές ώρες ανά τμήμα**, β) να έχει προηγηθεί ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών και μαθητριών σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη δράση και να έχει εξασφαλιστεί η ενυπόγραφη δήλωση συναίνεσης αυτών, έχοντας υπόψη ότι η συμμετοχή των παιδιών τους δεν είναι υποχρεωτική και γ) τα πρόσωπα αυτά να έχουν ορισθεί εκ των προτέρων και να έχουν ενημερωθεί σχετικά οι σχολικές μονάδες.
13. Σε κάθε περίπτωση επίσκεψης των μαθητών/μαθητριών σε χώρους εκτός της σχολικής μονάδας απαιτείται: (α) απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, (β) η σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης της σχολικής μονάδας και (γ) η ενυπόγραφη δήλωση συναίνεσης των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών/μαθητριών.
14. Να εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν στις σχολικές επισκέψεις και μετακινήσεις των μαθητών/μαθητριών, όπως αυτές προβλέπονται στη με αρ. Δ1α/Γ.Π. οικ. 55254/10-09-2021 (Β'4187) Κ.Υ.Α., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και (α) για την Π/θμια Εκπαίδευση στη με αρ. πρωτ. Φ.14/89494/ΓΔ4/17-7-2020 (Β'2888) Υ.Α. και τη με αρ. πρωτ. Φ.9/ΦΔ/114342/Δ1/15-09-2021 εγκύκλιο και (β) για τη Δ/θμια Εκπαίδευση στη με αρ. 20883/ΓΔ4/12-02-2020 (Β'456) Υ.Α. . Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση και κατά προτεραιότητα να τηρούνται αυστηρά τα οριζόμενα στις εκάστοτε Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις ή/και εγκυκλίου του Υ.ΠΑΙ.Θ. που αφορούν στα μέτρα ασφαλούς λειτουργίας των εκπαιδευτικών μονάδων για την

αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού και να λαμβάνονται υπόψη τα κατά τόπους ισχύοντα μέτρα και οι απαγορεύσεις αναφορικά με τον COVID-19.

15. Σε κάθε περίπτωση τα προγράμματα να μη χρησιμοποιηθούν για κανενός είδους διαφημιστικό ή άλλο εμπορικό σκοπό.

16. Το εκπαιδευτικό υλικό να τεθεί υπόψη των Υπεύθυνων Αγωγής Υγείας/Σχολικών Δραστηριοτήτων των οικείων Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ώστε να αξιοποιηθεί αναλόγως σε Προγράμματα και δράσεις Αγωγής Υγείας.

17. Δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε μελλοντική εμπορική διάθεση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του συνοδευτικού υλικού με την αναφορά της συγκεκριμένης έγκρισης του Υ.ΠΑΙ.Θ. .

18. Δεν επιτρέπεται η διάθεση/προβολή οποιουδήποτε υλικού/ή και προϊόντος το οποίο (α) δεν είναι εγκεκριμένο από το Υ.ΠΑΙ.Θ. για το σχολικό έτος 2022-2023, (β) μπορεί να αφορά έμμεση ή άμεση διαφήμιση/προώθηση εμπορικών προϊόντων Φορέων/επιχειρήσεων ή Υπηρεσιών ατόμων/Φορέων και (γ) αναφέρεται σε τυχόν χορηγούς των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

19. Σε περίπτωση διάθεσης εκπαιδευτικού υλικού από τον Φορέα, αυτό να έχει τη θετική γνωμοδότηση του Ι.Ε.Π., να είναι ελεύθερο προς χρήση στους/στις εκπαιδευτικούς, να διανέμεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση για τους/τις μαθητές/μαθήτριες και τους/τις εκπαιδευτικούς και να αξιοποιείται εφόσον κριθεί ότι υπάρχει συνάφεια με το Πρόγραμμα Σπουδών ή/και το σχετικό Πρόγραμμα Σχολικών Δραστηριοτήτων.

20. Πριν από την υλοποίηση των προγραμμάτων, προς ενημέρωση κάθε ενδιαφερόμενου/ης, να προηγηθεί ανάρτηση στον ιστότοπο του Υπουργείου Υγείας με (α) **το σύνολο** του εκπαιδευτικού υλικού και (β) σύντομη περιγραφή των προγραμμάτων (περιγραφή δράσεων, μεθοδολογία, στόχοι, επιδιωκόμενα αποτελέσματα, αποτίμηση).

21. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε ενδεχόμενες επιμορφωτικές δράσεις για την υλοποίηση των προγραμμάτων να είναι **προαιρετική, δωρεάν** και να πραγματοποιείται **εκτός του εργασιακού ωραρίου τους**.

22. Στο τέλος του διδακτικού έτους κατατίθεται από τον Φορέα **Έκθεση Αποτίμησης** των ανωτέρω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, στην οποία σε κάθε περίπτωση επισυνάπτεται συμπληρωμένο το συνημμένο αρχείο (Συν. 1), όπου συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) αριθμός των σχολικών μονάδων που συνεργάστηκαν,

(β) στοιχεία ταυτότητας των συμμετεχουσών σχολικών μονάδων (ονομασία, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης και για τα ελληνικά σχολεία του εξωτερικού: ονομασία, Πόλη και Χώρα),

(γ) αριθμός ωφελούμενων μαθητών/μαθητριών,

(δ) αριθμός εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και

(ε) τρόπος υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος (διαδικτυακά ή/και δια ζώσης).

Τα ανωτέρω στοιχεία, που αφορούν στην αποτίμηση των προγραμμάτων, αποστέλλονται από το Υπουργείο Υγείας **έως τη λήξη του διδακτικού έτους** στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υ.ΠΑΙ.Θ. **από τις οποίες έλαβε την έγκριση** και κοινοποιούνται στο Ι.Ε.Π..

Εκτός των ως άνω, απαραίτητες προϋποθέσεις για την υλοποίηση των προγραμμάτων είναι και οι κάτωθι:

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ/ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Θεματικός άξονας	Τίτλος εκπαιδευτικού προγράμματος/ συνοδευτικού υλικού	Ομάδα-στόχος και βαθμίδα εκπαίδευσης	Υπεύθυνοι/ες υλοποίησης	Χρονικό διάστημα υλοποίησης	Παρατηρήσεις
A. E-Bug	1. «Οι μαθητές στη χώρα των μικροβίων»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ΄-ΣΤ΄ τάξεις Δημοτικού)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί (<u>κατά προτεραιότητα</u>) • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας που εργάζονται κατά προτεραιότητα στις Δημόσιες Δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρα Υγείας) και ΤΟ.Μ.Υ., καθώς και σε άλλες υπηρεσίες Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. (π.χ. Γραφεία Νοσοκομειακών Λοιμώξεων, Υπηρεσίες Πρόληψης και Προαγωγής Υγείας κ.τ.λ.) σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς • Επαγγελματίες των υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους. Κατά τον Οκτώβριο έως και τον Μάρτιο να δίνεται έμφαση στην παρουσίαση των θεματικών ενοτήτων που σχετίζονται με την πρόληψη των λοιμώξεων – ιώσεων και τα σχετικά μέτρα υγιεινής λόγω έξαρσης των σχετικών κρουσμάτων στον παιδικό πληθυσμό.	Στην περίπτωση που το εκπαιδευτικό πρόγραμμα υλοποιείται από ιατρούς και επαγγελματίες υγείας, η διάρκεια αυτού να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά θέμα και ανά τάξη με τη δυνατότητα παρουσίασης έως τριών (3) ενοτήτων.
	2. «Γνωρίζω και αντιμετωπίζω τα μικρόβια»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)			
B. Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία	3. «Μεγαλώνω και αλλάζω! Τι μου συμβαίνει; Για μικρούς και μεγαλύτερους εφήβους!»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (ΣΤ΄ τάξης Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Α΄-Β΄ τάξεις Γυμνασίου)	<ul style="list-style-type: none"> • Κατά προτεραιότητα ιατροί και επαγγελματίες υγείας που εργάζονται στις Μονάδες και Υπηρεσίες Οικογενειακού Προγραμματισμού των Νοσοκομείων, στις Δημόσιες Δομές Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Ε.Σ.Υ. (Κέντρα Υγείας, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Η διάρκεια των δράσεων να μην υπερβαίνει τη <i>μία (1) διδακτική ώρα ανά θεματική ενότητα, ανά τάξη (έως δύο τμήματα)</i>. • Οι δράσεις να διενεργούνται εντός σχολικού ωραρίου. • Η θεματική ενότητα «Οι σχέσεις στην

4. «Μεγαλώνω και αλλάζω! Τι μου συμβαίνει; Για μικρές και μεγαλύτερες έφηβες!»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (ΣΤ' τάξης Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Α' - Β' τάξεις Γυμνασίου)		Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟ.Μ.Υ.), σε άλλες υπηρεσίες Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. (π.χ. Γυναικολογικές και Παιδιατρικές κλινικές, Υπηρεσίες Πρόληψης και Προαγωγής Υγείας κ.τ.λ.), καθώς και σε υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών της χώρας, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης		Εφηβεία» δύναται να παρουσιάζεται και από εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς επιστήμονες (π.χ. Κοινωνιολόγους, Ψυχολόγους κ.λπ.).
5. «Οι σχέσεις στην εφηβεία»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Β' - Γ' τάξεις Γυμνασίου)				<ul style="list-style-type: none"> • “Σε σχέση με το υποβληθέν υλικό του άξονα Β: Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού σημειώνεται ότι στην παρουσίαση (PowerPoint) με τίτλο: «Σεξουαλική Αγωγή για Κορίτσια» στη διαφάνεια 35 με τίτλο «Ποια είναι η ιδανική ηλικία για την έναρξη των σεξουαλικών επαφών»: αναφέρεται: «Σε κάθε περίπτωση φρόντισε ο/η σύντροφός σου να έχει ίδια ή λίγο μεγαλύτερη ηλικία από εσένα και όχι πολύ μεγαλύτερη». Το εν λόγω σημείο δεν υπάρχει στην αντίστοιχη διαφάνεια 33 της παρουσίασης που απευθύνεται στα αγόρια παρότι παραμένει η ανάγκη για τη σχετική διευκρίνιση. Επιπλέον, η μονομερής αναφορά ενδέχεται να θεωρηθεί ότι εμπεριέχει διάκριση. Συστήνεται να προστεθεί το ίδιο σχόλιο και στην παρουσίαση που απευθύνεται σε αγόρια”.
6. «Σεξουαλική αγωγή για κορίτσια»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Β' - Γ' τάξεις Γυμνασίου)				
7. «Σεξουαλική αγωγή για αγόρια»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Β' - Γ' τάξεις Γυμνασίου)				
8. «Αντισύλληψη στην εφηβεία»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Α' - Β' τάξεις Λυκείου)				<ul style="list-style-type: none"> • Τα προγράμματα να πραγματοποιηθούν από ειδικούς ιατρούς και παιδαγωγούς με πλήρη γνώση του αντικειμένου και σεβασμό στις ιδιαιτερότητες του συγκεκριμένου

	9. «Σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Α'-Β' τάξεις Λυκείου)			μαθητικού πληθυσμού και την επιστασία του Υπουργείου Υγείας.
	10. «Σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία σε παιδιά με αναπηρία»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Β'-Γ' τάξεις Γυμνασίου, Β', Γ', Δ' τάξεις Ειδικού Γυμνασίου και Α', Β', Γ', Δ' τάξεις Ειδικού Λυκείου) με προβλήματα όρασης, κωφά παιδιά, παιδιά με κινητική αναπηρία και παιδιά με νοητική υστέρηση ή/και αυτισμό (μέτριας βαρύτητας)	<ul style="list-style-type: none"> Κατά προτεραιότητα ιατροί και επαγγελματίες υγείας που εργάζονται στις Μονάδες και Υπηρεσίες Οικογενειακού Προγραμματισμού των Νοσοκομείων, στις Δημόσιες Δομές Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Ε.Σ.Υ. (Κέντρα Υγείας, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟ.Μ.Υ.), σε άλλες υπηρεσίες Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. (π.χ. Γυναικολογικές και Παιδιατρικές κλινικές, Υπηρεσίες Πρόληψης και Προαγωγής Υγείας κ.τ.λ.), καθώς και σε υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών της χώρας, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης Εκπαιδευτικοί κατόπιν σχετικής επιμόρφωσης Ειδικοί Ψυχικής Υγείας οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια που τίθενται από τον Φορέα και πιστοποιούν την ικανότητά τους να εφαρμόσουν το πρόγραμμα 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> Η διάρκεια του προγράμματος να μην υπερβαίνει τις έξι (6) διδακτικές ώρες για τα ειδικά σχολεία. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος να αξιοποιηθούν τα ακόλουθα υλικά: <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Υλικό για παιδιά – εφήβους με προβλήματα όρασης (Π-ΕΜΠΟ)» ➤ «Υλικό για παιδιά – εφήβους με προβλήματα ακοής (Π-ΕΜΠΑ)» ➤ «Υλικό για παιδιά – εφήβους με προβλήματα κινητικής αναπηρίας (Π-ΕΜΠΚΑ)» ➤ «Υλικό για παιδιά – εφήβους με νοητική υστέρηση ή/και αυτισμό» Το πρόγραμμα να πραγματοποιηθεί από ειδικούς ιατρούς και παιδαγωγούς με πλήρη γνώση του αντικειμένου και σεβασμό στις ιδιαιτερότητες του συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού και την επιστασία του Υπουργείου Υγείας.

<p>Γ. Προαγωγή της εθελοντικής αιμοδοσίας</p>	<p>11. «Εθελοντική αιμοδοσία»</p>	<p>Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Δημοτικό) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο-Λύκειο)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατά προτεραιότητα ιατροί και επαγγελματίες υγείας που εργάζονται στις Υπηρεσίες/Τμήματα/Κέντρα Αιμοδοσίας των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και στις Δημόσιες Δομές Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Ε.Σ.Υ., σε συνεργασία με τους προαναφερόμενους φορείς, καθώς και με τους/τις εκπαιδευτικούς των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας που εργάζονται στις Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών της χώρας • Στελέχη αρμόδιων υπηρεσιών του Εθνικού Κέντρου Εθελοντικής Αιμοδοσίας 	<p>Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους</p>	<p>Η διάρκεια των παρουσιάσεων να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα.</p>
<p>Δ. Αγωγή στοματικής υγείας</p>	<p>12. «Δόντια γερά-Στοματική υγεία για παιδιά»</p>	<p>Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Νηπιαγωγείο-Δημοτικό)</p>	<p>Οδοντίατροι και επαγγελματίες υγείας που εργάζονται κατά προτεραιότητα (α) στις Δημόσιες Δομές Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Ε.Σ.Υ. (Κέντρα Υγείας-Τοπικές Μονάδες Υγείας) και (β) στις υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών της χώρας, σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης</p>	<p>Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους</p>	<p>Η διάρκεια της δράσης να μην υπερβαίνει τις δύο (2) διδακτικές ώρες.</p>
	<p>13. «Στοματική υγεία και διατροφή»</p>	<p>Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Νηπιαγωγείο-Δημοτικό) και</p>	<p>Οδοντίατροι και επαγγελματίες υγείας (κατά προτεραιότητα) που εργάζονται στις Δημόσιες Δομές Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Ε.Σ.Υ. (Κέντρα Υγείας, κ.ά.), στις ΤΟ.Μ.Υ.,</p>	<p>Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η υλοποίηση του προγράμματος να λαμβάνει χώρα τουλάχιστον ένα δίμηνο μετά την έναρξη του σχολικού έτους. • Το πρόγραμμα να υλοποιείται εντός σχολικού ωραρίου και να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα

		Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο-Λύκειο)	στις υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών της χώρας, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς και τους Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης		ανά παρουσίαση και ανά τάξη για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και τις δύο (2) διδακτικές ώρες ανά παρουσίαση και ανά τάξη για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. <ul style="list-style-type: none"> • Στις τάξεις του Δημοτικού το πρόγραμμα με τίτλο «Στοματική υγεία και διατροφή» να υλοποιείται, κατά προτίμηση, εφόσον προηγηθεί η υλοποίηση του προγράμματος με τίτλο: «Δόντια Γερά-Στοματική Υγεία για Παιδιά». • Στις περιπτώσεις που στις σχολικές μονάδες έχει σχεδιαστεί η υλοποίηση προγράμματος του θεματικού άξονα ΙΣΤ. «Διατροφική Αγωγή», να ακολουθεί, κατά προτίμηση, και το πρόγραμμα με τίτλο «Στοματική υγεία και διατροφή».
Ε. Πρόληψη και διαχείριση της χρήσης καπνού στα σχολεία	14. «Ελλάδα ελεύθερη καπνού-Smoke Free Greece»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Ε΄-ΣΤ΄ τάξεις Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο και Α΄ τάξη Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου, καθώς και στις αντίστοιχες τάξεις των Ειδικών Σχολείων)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Επιστήμονες υγείας 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τις δύο (2) διδακτικές ώρες ανά παρουσίαση και ανά τάξη. • Δεν υπάρχει κόστος συμμετοχής στο πρόγραμμα και τα έξοδα μετακίνησης, των μαθητών και μαθητριών και των εκπαιδευτικών, καλύπτονται από το πρόγραμμα του George D. Behrakis Ερευνητικού Εργαστηρίου της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας.
	15. «Κάπνισμα; Όχι εμείς»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί, κατόπιν επιμόρφωσής τους από στελέχη των 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τις δύο (2) διδακτικές ώρες ανά παρουσίαση και ανά τάξη εντός

		Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ' - ΣΤ' τάξεις Δημοτικού)	Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας •Στελέχη των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας		ωρολογίου προγράμματος και σχολικού πλαισίου.
	16. «Τα δυνατά όχι»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Νηπιαγωγείο-Α' έως Γ' τάξεις Δημοτικού)	Εκπαιδευτικοί	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να υλοποιείται για περίοδο τουλάχιστον τριών (3) μηνών (20 έως 40 ώρες, οι οποίες θα διαχέονται κατά περίπτωση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών).
	17. «Ανασαίνω ελεύθερα- Ζω ελεύθερα»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Ε' - ΣΤ' τάξεις Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας, των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρα Υγείας, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά παρουσίαση και ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου. • Στο πλαίσιο του εν λόγω θεματικού άξονα να αξιοποιηθεί, κατά προτίμηση, το πρόγραμμα με τίτλο «Αναπνέω καθαρό αέρα», ως εισαγωγική παρουσίαση στους μαθητές και μαθήτριες Δημοτικού και της Α' τάξης Γυμνασίου.
ΣΤ. Προαγωγή ψυχικής υγείας παιδιού και εφήβου	18. «Αλκοόλ και νέοι»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ε' - ΣΤ' τάξεις Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο-Λύκειο)	Επαγγελματίες υγείας (γενικοί ιατροί, παιδίατροι, ψυχίατροι/παιδοψυχίατροι, επισκέπτες/ριες υγείας, νοσηλευτές/τριες, κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι) των Δημοσίων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρων Υγείας κλπ), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., των	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τις δύο (2) διδακτικές ώρες ανά παρουσίαση και ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου. • Οι παρουσιάσεις είναι δυνατόν να συνοδεύονται σε διακριτές ώρες από προσαρμοσμένες βιωματικές ασκήσεις διάρκειας μίας (1) διδακτικής ώρας ανάλογα με την ηλικία των μαθητών και μαθητριών.

			Κέντρων Ψυχικής Υγείας και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων εκπαιδευμένοι από ομάδα επαγγελματιών δομών πρόληψης (ΚΕ.Θ.Ε.Α., ΚΕΣΑΝ, Αλκοολογικό Ιατρείο)		
19. «Η διαφορετικότητα στη σχολική κοινότητα ως ευκαιρία για προσωπική ανάπτυξη»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Α΄-Δ΄ τάξεις Δημοτικού)	<ul style="list-style-type: none"> • Ιατροί και Επαγγελματίες Υγείας σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς • Στελέχη ψυχικής υγείας του Κέντρου Παιδοψυχικής Υγιεινής Αθήνας 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τις δύο (2) ώρες ανά τάξη και να υλοποιείται με διάχυση στη διδακτική ύλη, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών. • Το εκπαιδευτικό υλικό «Γλυκά του κουταλιού-Η ομορφιά της διαφορετικότητας» και η ταινία μικρού μήκους «Το διαφορετικό "Ο"» μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην τάξη και όχι μόνο για τους επιμορφωτικούς σκοπούς της παρέμβασης. 	
20. «Τεχνικές χαλάρωσης για την πρόληψη και τον έλεγχο του στρες»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο-Λύκειο)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να έχει διάρκεια δύο (2) διδακτικές ώρες ανά τάξη και να υλοποιείται εντός σχολικού ωραρίου.	
21. «Βιώνω τα συναισθήματά μου»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο-Λύκειο)	<ul style="list-style-type: none"> • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρα Υγείας, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τις δύο (2) διδακτικές ώρες ανά τάξη και να υλοποιείται εντός σχολικού ωραρίου.	

Ζ. Ηλιακή ακτινοβολία- Προστασία «Έξυπνοι στην ήλιο με ασφάλεια»	22. «Η κουκουβάγια που αγαπούσε τον ήλιο»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Α'-Γ' τάξεις Δημοτικού)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί (κατά προτεραιότητα) • Επαγγελματίες υγείας, νοσηλευτές/τριες και επισκέπτες/τριες υγείας (όχι ιατροί) των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Μάρτιος έως και Ιούνιος	Το πρόγραμμα να έχει διάρκεια μία (1) διδακτική ώρα ανά τάξη και να υλοποιείται εντός σχολικού ωραρίου.
	23. «Ο Φήλιος μαθαίνει για τον ήλιο»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ'-Στ' τάξεις Δημοτικού)			
	24. «Ο Φοίβος μαθαίνει για τον ήλιο»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)			
Η. Υγιεινή και προστασία των ματιών και της όρασης-Σ' αγαπώ... σαν τα μάτια μου	25. «Υγιεινή και προστασία των ματιών και της όρασης-Σ' αγαπώ... σαν τα μάτια μου»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Δ' - ΣΤ' τάξεις Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να έχει διάρκεια μία (1) διδακτική ώρα ανά τάξη και να υλοποιείται εντός σχολικού ωραρίου.
Θ. Η Αξία της Τρίτης Ηλικίας- Κατανοώντας και φροντίζοντας τον παππού και τη γιαγιά	26. «Η Αξία της Τρίτης Ηλικίας- Κατανοώντας και φροντίζοντας τον παππού και τη γιαγιά»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Ε' και ΣΤ' τάξεις Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να έχει διάρκεια μία (1) διδακτική ώρα ανά τάξη και να υλοποιείται εντός σχολικού ωραρίου.

Ι. Πρόληψη ατυχημάτων	27. «Ασφαλής κολύμβηση για πρόληψη ατυχημάτων στο Νερό»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Δημοτικό) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρων Υγείας, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Απρίλιος έως Ιούνιος	Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά τάξη και να υλοποιείται εντός σχολικού ωραρίου.
	28. «Πρόληψη ατυχημάτων»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Δημοτικό) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρων Υγείας, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά παρουσίαση και ανά τάξη και να υλοποιείται εντός σχολικού ωραρίου.
	29. «Ασφαλείς διαδρομές προς και από το σχολείο»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ' έως ΣΤ' τάξεις Δημοτικού)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί (<u>κατά προτεραιότητα</u>) • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων • Στελέχη του Ε.Κ.Α.Β. (Ιατροί, Νοσηλευτές/τριες, Διασώστες/τριες Πληρώματα Ασθενοφόρων) 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να έχει διάρκεια μία (1) διδακτική ώρα ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου. • Σε περίπτωση υλοποίησης δράσεων εκτός σχολείου, ισχύουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 13 και 14 του παρόντος εγγράφου.
	30. «Οι νέοι στην κυκλοφορία»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο-Λύκειο)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί (<u>κατά προτεραιότητα</u>) • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων • Στελέχη του Ε.Κ.Α.Β. (Ιατροί, Νοσηλευτές/τριες, Διασώστες/τριες Πληρώματα Ασθενοφόρων) 		<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να έχει διάρκεια δύο (2) διδακτικές ώρες ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου. • Σε περίπτωση υλοποίησης δράσεων εκτός σχολείου, ισχύουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 13 και 14 του παρόντος εγγράφου.

	31. «Πρώτες Βοήθειες για παιδιά»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεις Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρων Υγείας, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά παρουσίαση και ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου.
ΙΑ. Πρόληψη λοιμώξεων HIV/AIDS, ηπατίτιδες	32. «Πρόληψη λοιμώξεων HIV/AIDS, ηπατίτιδες»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γ΄ τάξη Γυμνασίου-Λύκειο)	<ul style="list-style-type: none"> • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων, εφόσον καταρτιστούν στο εν λόγω αντικείμενο • Στελέχη του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ιατροί, Επαγγελματίες υγείας, Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί λειτουργοί, Κοινωνιολόγοι) 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να έχει διάρκεια έως δύο (2) διδακτικές ώρες ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου.
ΙΒ. Υγιής στάση σώματος-Βάδιση	33. «Στέκομαι σωστά και ασκούμαι»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Β΄ έως ΣΤ΄ τάξεις Δημοτικού)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής • Ιατροί, Φυσικοθεραπευτές και Επισκέπτες Υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να έχει διάρκεια μία (1) διδακτική ώρα ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου.
ΙΓ. Υγιής αναπνοή- Πρόληψη αλλεργιών στην παιδική ηλικία	34. «Αναπνέω καθαρό αέρα»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Δημοτικό) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Α΄ τάξη Γυμνασίου)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να έχει διάρκεια μία (1) διδακτική ώρα ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου.

	35. «Αλλεργίες στα παιδιά»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ'-ΣΤ' τάξεις Δημοτικού)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί αλλεργιολόγοι του Ε.Σ.Υ. καθώς και επαγγελματίες υγείας: επισκέπτες/τριες υγείας και νοσηλευτές/τριες των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρα Υγείας, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου.
ΙΔ. Περιβάλλον και υγεία	36. «Περιβάλλον και Υγεία»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Δημοτικό) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρων Υγείας, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά παρουσίαση και ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου. • Στο πλαίσιο του εν λόγω θεματικού άξονα να αξιοποιηθεί, κατά προτίμηση, το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος με τίτλο «Αναπνέω καθαρό αέρα», ως εισαγωγική παρουσίαση στους μαθητές και μαθήτριες του Δημοτικού και της Α' τάξης Γυμνασίου.
ΙΕ: Υγιής ύπνος: Σημασία, ασφάλεια, απόλαυση	37. «Υγιής ύπνος: Σημασία, ασφάλεια, απόλαυση»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο- Α' -Β' τάξεις Λυκείου)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Ψυχικής Υγείας (Κέντρων Υγείας, Κέντρων Ψυχικής Υγείας κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<i>Το πρόγραμμα δύναται να υλοποιείται: α) είτε σε δύο (2) διδακτικές ώρες ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου με αρχική προβολή του ντοκιμαντέρ και στη συνέχεια διενέργεια της παρουσίασης, β) είτε με ανεξάρτητη προβολή του ντοκιμαντέρ και συζήτηση μίας (1) διδακτικής ώρας εντός σχολικού ωραρίου, τουλάχιστον μία εβδομάδα πριν από την διενέργεια της παρουσίασης (προκειμένου να γίνει αντικείμενο συζήτησης στο σπίτι, στο σχολείο, στην παρέα) και να ακολουθεί η παρουσίαση μίας (1) ώρας επιπρόσθετα (περισσότερο ενδεδειγμένος τρόπος).</i>

<p>ΙΣΤ. Διατροφική αγωγή</p>	<p>38. «Τρώω έξυπνα, νιώθω καλά»</p>	<p>Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Νηπιαγωγείο-Δημοτικό) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο-Λύκειο)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας όπως διαιτολόγοι, επισκέπτες/τριες υγείας, νοσηλευτές/τριες, κ.ά. των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρα Υγείας, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε..Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων 	<p>Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά παρουσίαση και ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου. • Το σχετικό παιδαγωγικό υλικό για παιχνίδια και βιωματικές δράσεις δύναται να αξιοποιείται στο πλαίσιο του διδακτικού ωραρίου μετά την υλοποίηση του προγράμματος. • Στις περιπτώσεις που στις σχολικές μονάδες έχει σχεδιαστεί η υλοποίηση προγράμματος του εν λόγω θεματικού άξονα ΙΣΤ. «Διατροφική αγωγή», να ακολουθεί, κατά προτίμηση, και το πρόγραμμα «Στοματική υγεία και διατροφή».
<p>ΙΖ. Τεχνολογία- Διαδίκτυο και εφηβεία</p>	<p>39. «Τεχνολογία- Διαδίκτυο και εφηβεία»</p>	<p>Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Ε'-ΣΤ' τάξεις Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Ψυχικής Υγείας (Κέντρα Υγείας, ΚΨΥ, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και επαγγελματίες υγείας – συνεργάτες της Μονάδας Εφηβικής Υγείας της Β' Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής του ΕΚΠΑ, καταρτισμένων στο πλαίσιο του προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ. 	<p>Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους</p>	<p>Το πρόγραμμα να υλοποιείται με τις κάτωθι προϋποθέσεις:</p> <p>α) Είτε ως ολοκληρωμένο πρόγραμμα, με την υλοποίηση όλων των εργαστηρίων από το κάθε ένα από τα δύο εγχειρίδια ("YOUTH online" και "YOUTH tech"), διάρκειας δύο (2) διδακτικών ωρών έκαστο.</p> <p>Για το Γυμνάσιο, μετά το πρώτο εισαγωγικό εργαστήριο, κατά προτίμηση, να αξιοποιείται συνοδευτικά η σχετική παρουσίαση powerpoint διάρκειας μίας (1) διδακτικής ώρας.</p> <p>β) Είτε ως πρόγραμμα βραχύχρονης διάρκειας, με μερική εφαρμογή του υλικού ως εξής :</p> <p>1. Για τις Ε', ΣΤ' τάξεις Δημοτικού, να προηγείται η υλοποίηση του πρώτου εισαγωγικού εργαστηρίου και να ακολουθεί η διενέργεια δύο άλλων</p>

					<p>εργαστηρίων επιλογής του/της συντονιστή/ριας του προγράμματος.</p> <p>2. Για τις τάξεις του Γυμνασίου, να υλοποιείται το εισαγωγικό εργαστήριο και ακολούθως να αξιοποιείται η σχετική παρουσίαση powerpoint, καθώς και δύο άλλα εργαστήρια επιλογής του/της συντονιστή/τριας.</p> <p>Τα εργαστήρια να υλοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση (ένα εργαστήριο ανά εβδομάδα, εντός σαράντα ημερών).</p>
ΙΗ. Ενδυνάμωση υγείας εφήβων	40. «Εθισμός και Διαδίκτυο-Παρέμβαση»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Ε'-ΣΤ' τάξεις Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο και Α' Λυκείου)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Ψυχικής Υγείας (Κέντρα Υγείας, ΚΨΥ, κ.ά.), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και επαγγελματίες υγείας – συνεργάτες της Μονάδας Εφηβικής Υγείας της Β' Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής του ΕΚΠΑ, καταρτισμένων στο πλαίσιο του προγράμματος ΑΡΙΑΔΝΗ 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Κατά την υλοποίηση του προγράμματος να προηγείται η παρουσίαση διάρκειας έως δύο (2) διδακτικών ωρών και ακολούθως να διενεργούνται ένα ή δύο βιωματικά εργαστήρια από τις σχετικές θεματικές ενότητες. • Τα βιωματικά εργαστήρια να μην υπερβαίνουν τις δύο (2) διδακτικές ώρες έκαστο.
	41. «Εκφοβισμός στον φυσικό και διαδικτυακό χώρο»				
ΙΘ. Προαγωγή της δωρεάς οργάνων και των μεταμοσχεύσεων σε παιδιά και εφήβους	42. «Οργανούληδες– Όλα όσα θα πρέπει να ξέρετε για τα ανθρώπινα όργανα»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Γ'-ΣΤ' τάξεις Δημοτικού)	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικοί • Ιατροί και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρων Υγείας, κλπ), των ΤΟ.Μ.Υ., των Νοσοκομείων του ΕΣΥ και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας των 	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά παρουσίαση και ανά τάξη και να υλοποιείται εντός σχολικού ωραρίου. • Οι παρουσιάσεις δύνανται να συνοδεύονται από τη διενέργεια εργαστηρίων με παιχνίδια και προβολή βίντεο ευαισθητοποίησης

	43. « Δωρεά και μεταμόσχευση ιστών και οργάνων. Τι είναι, πώς λειτουργεί»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Λύκειο όλων των τύπων)	Περιφερειακών Ενοτήτων • Στελέχη του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων και του Κοινωφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης – Onassis Foundation		συμπεριλαμβανομένων και των δύο (2) σύντομων βίντεο με τίτλους: «Οργανούληδες» και «5 Μυστικά για Υγιεινή Ζωή», καθώς και από ενημερωτικό υλικό για εκπαιδευτικούς και γονείς.
Κ. Άσκηση-Δραστηριότητα-Παιχνίδι στη ζωή του παιδιού και του εφήβου	44. «Άσκηση-Δραστηριότητα-Παιχνίδι στη ζωή του παιδιού και του εφήβου»	Μαθητές και μαθήτριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Δημοτικό) και Δευτεροβάθμιας (Γυμνάσιο-Λύκειο) Εκπαίδευσης όλων των τύπων	• Εκπαιδευτικοί της τάξης ή/και επαγγελματίες υγείας	Καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους	<ul style="list-style-type: none"> • Το πρόγραμμα να μην υπερβαίνει τη μία (1) διδακτική ώρα ανά παρουσίαση και ανά τάξη εντός σχολικού ωραρίου. • <i>Οι παρουσιάσεις είναι δυνατόν να συνοδεύονται από βιωματικό εργαστήριο και παραδοσιακό ομαδικό παιχνίδι από το σχετικό τετράδιο στο πλαίσιο του μαθήματος της φυσικής αγωγής, των διαλειμμάτων ή άλλου χρόνου δραστηριοτήτων.</i>

Σε περίπτωση υλοποίησης των προγραμμάτων με **διαδικτυακό τρόπο** και σε ελληνικά σχολεία του εξωτερικού, ο Φορέας δύναται να επικοινωνεί απευθείας με τους Συντονιστές Εκπαίδευσης Εξωτερικού, στοιχεία των οποίων παρατίθενται στο συνημμένο αρχείο (Συν. 2).

Επισημαίνεται, με ιδιαίτερα emphaticό τρόπο, ότι η υλοποίηση του προτεινόμενου εκπαιδευτικού σχεδιασμού ιεραρχείται ως δευτερεύουσας σημασίας, καθώς προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην αυστηρή τήρηση των υγειονομικών πρωτοκόλλων για την αντιμετώπιση των επιδημιολογικών κινδύνων και στη μείωση της πιθανότητας να εκτεθεί το εκπαιδευτικό προσωπικό και το μαθητικό δυναμικό των σχολείων σε επικίνδυνο ιικό φορτίο. Κατά συνέπεια, και ανεξάρτητα από την παιδαγωγική ή επιστημονική καταλληλότητα και εγκυρότητα του κάθε εγχειρήματος, οι διευθύνσεις των σχολείων έχουν την τελική αρμοδιότητα αναφορικά με την εφαρμογή του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της πολιτείας και των υγειονομικών οργάνων για την αντιμετώπιση της επιδημικής κρίσης.

Προς ενημέρωση κάθε ενδιαφερομένου η παρούσα έγκριση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υ.ΠΑΙ.Θ. <http://edu-gate.minedu.gov.gr/>.

Συν.: Δύο (2) ηλεκτρονικά αρχεία excel

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Π.Ε., Δ.Ε. ΚΑΙ Ε.Α.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΠΤΣΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού κας Ζ. Μακρή
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Π.Ε., Δ.Ε. και Ε.Α.
3. Δ/νση Υποστήριξης Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης για την Αειφορία - Τμήμα Β΄
4. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Π.Ε. - Τμήμα Β΄
5. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δ.Ε. - Τμήμα Β΄
6. Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης - Τμήμα Β΄
7. Δ/νση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης - Τμήμα Β΄
8. Δ/νση Φυσικής Αγωγής - Τμήμα Α΄
9. Δ/νση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Καινοτομίας - Τμήμα Α΄ (<http://edu-gate.minedu.gov.gr/>)
10. ΔΙΠΟΔΕΜΣ - Τμήμα Α΄